

Dosarul nr. 2r-137/23

2-21119148-01-2r-23032023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – C. Roșca

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Sîrbu, V. Sîrbu, V. Buhnaci

ÎNCHEIERE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând cererea de recurs depusă de către avocatul Ion Căpățînă, în interesele lui Pinhasov Israel Hay,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Popov împotriva lui Pinhasov Israel Hay cu privire la desfacerea căsătoriei,

împotriva încheierii din data de 30 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul, deoarece apelantul în termenul acordat nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel,

constată:

La 09 august 2021 Maria Popov a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pinhasov Israel Hay, cu privire la desfacerea căsătoriei.

Prin hotărârea din data de 26 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către Maria Popov, s-a desfășurat căsătoria încheiată între Pinhasov Israel Hay și Maria Popov, înregistrată în Registrul actelor de stare civilă cu nr. 110 din 31 martie 2010 de Oficiul Stare Civilă Chișinău.

La 25 august 2022 Pinhasov Israel Hay, prin intermediul avocatului Ion Căpățînă, a contestat cu apel hotărârea instanței de fond. (f.d. 35-36)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2022 nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Pinhasov Israel Hay, s-a acordat apelantului un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat (în original) în cuantum de 30 lei și prezentarea cererii de apel suplimentare cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază. (f.d. 45-47)

La 05 decembrie 2022 avocatul Ion Căpățînă, în interesele lui Pinhasov Israel Hay, a prezentat apelul motivat, solicitând totodată scutirea de plata taxei de stat. (f.d 49-52)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 19 decembrie 2022 a respins ca neîntemeiată cererea înaintată de avocatul Ion Căpățînă, în interesele lui Pinhasov Israel Hay, privind scutirea de plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, a acordat apelantului un termen suplimentar, de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în cuantum de 30 lei. (f.d.54-55)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2023 s-a restituit apelul declarat de către Pinhasov Israel Hay, prin intermediul avocatului Ion Căpățină. (f.d. 55-56)

La 15 februarie 2023 avocatul Ion Căpățină, acționând în interesele lui Pinhasov Israel Hay, a depus prin poștă electronică recurs împotriva încheierii din 30 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate cu pronunțarea unei decizii privind dispunerea primirii pe rol a cererii de apel. (62-64)

În conformitate cu art. 424, alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În corespundere cu art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de către avocatul Ion Căpățină, în interesele lui Pinhasov Israel Hay, urmează a fi restituită din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426¹, alin. (1), lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu este semnată sau este semnată necorespunzător.

Instanța de recurs menționează că pentru depunerea și examinarea cererii de recurs este necesară nu doar respectarea condițiilor de exercitare a dreptului de atac, dar și respectarea condițiilor de formă și conținut a acesteia, una din cerințe fiind ca cererea de recurs să conțină semnătura persoanei care declară recurs.

Implicit circumstanțelor speței, Colegiul atestă că Ion Căpățină, în interesele lui Pinhasov Israel Hay, a depus prin intermediul e-mail-ului cererea de recurs în formă electronică.

Totodată, instanța de recurs observă că depunerea cererii de recurs în format electronic prin e-mail poate fi apreciată drept îndeplinire a actului de procedură doar în cazul în care nu contravine regimului juridic al documentelor electronice și cerințelor față de valabilitatea acestora.

În acest sens sunt incidente dispozițiile art.20 din Legea nr.124 din data de 19 mai 2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, care stipulează că semnăturile electronice și sigiliile electronice, ale căror principii și mecanisme de utilizare se reglementează de prezenta lege, sunt:

- a) de tip avansat;
- b) de tip calificat.

Conform art. 21, alin. (1), lit. a) din Legea nr.124 din data de 19 mai 2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, semnătura electronică și sigiliul electronic, indiferent de gradul de protecție de care dispun, produc efecte juridice și sunt acceptate ca probe, inclusiv în cadrul procedurilor judiciare, chiar dacă se prezintă în formă electronică.

Aliniatul 2 al aceleiași norme legale prevede că *semnătura electronică calificată* are aceeași valoare juridică ca și semnătura olografă.

La rândul său, art. 23 din Legea nr.124 din data de 19 mai 2022 stabilește cerințe pentru semnăturile electronice avansate și sigiliile electronice avansate. Astfel, semnăturile electronice avansate și sigiliile electronice avansate întrunesc cumulativ următoarele cerințe: a) fac trimitere exclusiv la titular; b) permit identificarea titularului; c) sunt create utilizând date de creare a semnăturilor electronice sau utilizând date de creare a sigiliilor electronice, pe care semnatarul sau, respectiv, creatorul sigiliului electronic le poate utiliza cu un nivel sporit de încredere, exclusiv sub controlul acestuia; d) sunt legate de datele la care se raportează, astfel încât orice modificare ulterioară a acestor date poate fi detectată.

Articolul 24 din Legea nr.124 din data de 19 mai 2022 prevede că semnăturile electronice calificate și sigiliile electronice calificate întrunesc toate cerințele semnăturilor electronice sau, respectiv, a sigiliilor electronice avansate, precum și, suplimentar:

a) se bazează pe un certificat calificat al cheii publice emis de un prestator de servicii de încredere calificat;

b) se creează prin intermediul dispozitivului de creare a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice și se verifică cu ajutorul dispozitivului de verificare a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice și/sau al produsului, care dispun de confirmarea corespunderii cu cerințele prevăzute de prezenta lege.

În privința acestui aspect Colegiul notează că întru respectarea modalității de semnare electronică a documentelor digitale, a fost creat Serviciul electronic guvernamental de semnătură electronică (MSign), care în sensul pct. 3, subpct. 1 și 2 din Regulamentul privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 405 din 02 iunie 2014, este serviciu ce are ca funcții principale:

1) asigurarea aplicării semnăturii electronice de către utilizatori, inclusiv în contextul utilizării sistemelor informaționale ale beneficiarilor serviciului MSign;

2) asigurarea verificării autenticității semnăturii electronice aplicate.

Astfel, verificând prin intermediul Serviciului electronic guvernamental de semnătură electronică (MSign), dacă recursul depus prin intermediul poștei electronice de către avocatul Ion Căpățînă, în interesele lui Pinhasov Israel Hay, este semnat cu semnătură electronică de tip avansat sau de tip calificat, s-a stabilit că documentul este depus în format pdf și nu conține semnături. (f.d.72-73)

În atare circumstanțe, se ajunge la concluzia că la depunerea cererii de recurs împotriva încheierii din 30 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, avocatul Ion Căpățînă nu a respectat dispozițiile coroborate ale art. 437 din Codul de procedură civilă, care prevede condițiile de formă ale cererii de recurs și nici cerințele stabilite de Legea nr. 124 din data de 19 mai 2022 față de documentul electronic.

La capitolul dat Colegiul reține ca pertinente și prevederile art. 10, alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, care statuează că sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sanctiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră că avocatul Ion Căpățină, care acționează în interesele lui Pinhasov Israel Hay, fiind interesat în soarta examinării prezentului recurs, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul de acces la instanță, prin depunerea unei cereri de recurs care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, restituirea recursului în temeiul art. 426¹, alin. (1), lit. c) din Codul de procedură civilă.

Astfel, nerespectarea condițiilor impuse de legiuitor față de forma cererii de recurs se datorează în exclusivitate comportamentului indiferent al recurentului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și să facă uz cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de avocatul Ion Căpățină, în interesele lui Pinhasov Israel Hay, nu corespunde cerințelor de formă și conținut impuse de Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 426¹, alin. (1), lit. c) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie cererea de recurs depusă de către avocatul Ion Căpățină, în interesele lui Pinhasov Israel Hay, împotriva încheierii din 30 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Popov împotriva lui Pinhasov Israel Hay cu privire la desfacerea căsătoriei.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic